

ffjellige Taxationer. Der er endnu et Moment af en almindeligere Art, idet det vedkommer enhver Betragtning af de jydste Creditforhold, og det er, at et lignende Misforhold, som man har fundet mellem Taxationen af Staarupgaard og den Værdi, hvorfor Hypothekforeningen har taget den, ogsaa har fundet Sted mange andre Steber; jeg bør dog maaskee ikke nævne Thyland i Almindelighed, men kun Viborg Stift, for at begrænse mig til en snevrere Kred. De Mænd, som kjende de jydste Creditforhold, ville vide, at i Viborg Stift ligge de Eiendomme, der omtrent paa samme Tid, som da den Staarupgaardste Burdering fandt Sted, spærngte den kjøbenhavnske Centralkasse, der var en velbestyret Creditanstalt, fordi Taxationerne vare to, tre til fire Gange saa høie, som Eiendommenes Værdi befandtes at være, da de skulde realiseres. Dette er et Factum, som er bekjendt nok for dem, der have fulgt vort Creditvæsens Gang under den store Krise i 1857 til 1859, og jeg troer virkelig ikke, at man bør forglemme det. Den ærede Formand for Finantsudvalget (Aldler), der har saa stort Kjendskab til det offentlige Finantsvæsen her, vil vist ikke kunne modsigge, at noget Lignende er passeret ved ikke saa andre Eiendomme i Viborg Stift, og jeg maa beklage, at han har glemt at tage Hensyn dertil, da han anklagede Kammerherre Bretton samt den nørrejdste Hypothekforening. — Endvidere fremgaaer det af Actstykkerne, at der ved Laanet i Staarupgaard er brugt den Fremgangsmaade, som var den sædvanlige i den nørrejdste Hypothekforening — jeg siger ikke, at denne Fremgangsmaade var rigtig, men kun, at den var den sædvanlige —, og det var navnlig den, at et af Foreningens Bestyrelsesmedlemmer i Almindelighed voterede skriftlig. Jeg vil ikke nævne denne Mand, men de, som kjende Actstykkerne, vide, hvem det er. Dernæst fremgaaer det af Actstykkerne, at Taxationsforretningerne ikke bleve afhjæmlede, og at Retskriveren ikke fulgte med ved Taxationsforretningerne, men med Hensyn til den Staarupgaardste Laanesag er den paagjældende Repræsentants Erklæring indhentet, og den gaaer ud paa, at Eiendommen afgav tilstrækkelig Sikkerhed. Endelig foreligger der mellem Sagens Acter en Erklæring fra det samlede

Repræsentantskab for den nørrejdste Hypothekforening, som gaaer ud paa, at Alt er i fuldstændig Orden med Hensyn til Laanet i Staarupgaard. Naar det saaledes er oplyst, at den sædvanlige Fremgangsmaade er brugt, troer jeg dog ikke, man egentlig kan anklage Nogen for at have villet gjøre noget Ude eller nogen ond Gjerning, thi da maatte alle de Laanesager, der ere berigtigede gennem Hypothekforeningen, egne sig til Anklage, og det troer jeg dog ikke, at selv det ærede Mindretal vil paastaae. Jeg gjentager, at jeg ikke siger, at den nævnte Fremgangsmaade er den rigtige eller den statutmæssige; der kan vistnok reises store Anker imod den Maade, hvorpaa den jydste Hypothekforening bestyres; jeg troer, at der derved er afvejet i en bethelig Grad fra dens Statuter, men man skal lægge Mærke til, at det ikke alene er Kammerherre Bretton, som har deeltaget derti; det er tillige mange andre Mænd. I Begyndelsen var der nok 6 Bestyrere, iblandt hvilke der fandtes nogle Mænd, som ere høit ansete i Viborgeggen, og som vistnok ikke med Overlæg have tilsidefat Statuterne, men de have dannet sig en vigtig Forretningsorden, fordi de ikke vare inde i Forholdene. De havde faaet en Bogholder, som ikke havde Begreb om Bogholderi, og han have de ladet føre deres Bøger, fordi de ikke selv forstode det; men det gaaer ikke an at berøve Kammerherre Bretton hans Pensionsret, fordi han har været Meddirecteur i en Creditanstalt, der har båret sig galt ab. — Det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Sage), der forøvrigt var af samme Mening som jeg med Hensyn til Afstemningen, fremsførte en Anke imod Kammerherre Bretton, som jeg ikke vil lade gaae uimodsagt hen, thi den vidnede om, at det ærede Medlem ikke kjender, hvorledes det gaaer til i Directionerne for vore Creditanstalter. Han meente nemlig, at Kammerherre Bretton skulde og burde være udtraadt af Directionen for Hypothekforeningen, da han søgte Laan derti; men det er dog en bekjendt Sag, at Medlemmer af Bestyrelserne for vore Creditanstalter hyppigt laane af Anstaltens Midler, uden at være udtraadte af Bestyrelsen. Jeg kunde fra Krisen fremhæve et mærkværdigt Exempel, som dengang var almin-